

Забелешка 1.11 Од последната лема не следува дека полугрупите $(M, \cdot)$ и $(M, \cdot_a)$ се изоморфни. На пример, ако $(M, \cdot)$ е мултипликативната полугрупа на четите броеви, имаме $x \cdot y = 2xy$, од каде следува дека полугрупите $(M, \cdot)$ и $(M, \cdot_a)$ не се изоморфни, оти првата е полугрупа со неутрален елемент, а во втората таков не постои.

Лема 1.12 Нека $(M, \cdot)$ е полугрупа со некој лев неутрален елемент. Операциите „ $\cdot_a$ “ и „ $\cdot_b$ “ се меѓусебно лево комутативни ако и само ако $ab = ba$.

Доказ. $ab = ba \rightarrow$

$$\rightarrow (\forall x, y, z) x_a (y_b z) = x y z b a = x y z a b = x_b (y_a z) \rightarrow$$

$\rightarrow$ „ $\cdot_a$ “ и „ $\cdot_b$ “ се взајно лево комутативни.

Обратно, нека e е лев неутрален елемент на $(M, \cdot)$, а „ $\cdot_a$ “ и „ $\cdot_b$ “ се взајно лево комутативни; имаме

$$ab = e e e a b = e (e a e) b = e_b (e a e) = e_a (e_b e) = ba.$$

Со тоа точноста на 1.12 е покажана.

Од лемите 1.9, 1.10 и 1.12, спрема 1.8, следува точноста на следната

Теорема 1.13. Ако $(M, \cdot)$ е група, наредните три пропозиции се еквивалентни.

1°: Операцијата „ $+$ “ е лево комутативна со „ $\cdot$ “ ако и само ако е лево комутативна и со „ $\cdot_a$ “.

2°: $(M, \cdot_a)$ е група изоморфна со $(M, \cdot)$.

3°: $(\forall x) x a = a x$.

Ќе се задржиме сега на случајот кога $(M, \cdot)$ е десно редуцибилен групоид.

Нека φ е еднозначно пресликување од M во M со особината

$$(9) (\forall x, y) x y \cdot \varphi(y) = x \cdot y \varphi(y), \varphi(xy) = \varphi(y),$$

а операцијата „ $+$ “ определена со

$$(10) (\forall x, y) x + y = x \cdot y \varphi(y).$$

Лема 1.14 Операцијата „ $+$ “ е лево комутативна со „ $\cdot$ “.

Доказот е очигледен.

Лема 1.15 Нека $(M, \cdot)$ е десно редуцибилен групоид. На секоја операција „ $+$ “ лево комутативна со „ $\cdot$ “ и кореспондира едно пресликување φ со особината $(\forall x, y) \varphi(xy) = \varphi(y)$, такаво да е точна релацијата (10).

Доказ. Ако ставиме $(\forall x) \varphi(x) = x' + x''$ ¹⁾, ќе добиеме

¹⁾ Со M'' е означено некое десно редуцирано множество, а со $x'', y'', \dots$, неговите елементи.